

GDAŃSK

**RAPORT
Z REALIZACJI
PROGRAMU
OPERACYJNEGO
ZDROWIE PUBLICZNE
I SPORT
ZA 2016 ROK**

**+ II. PROGRAM OPERACYJNY
ZDROWIE PUBLICZE I SPORT**

SPIS TREŚCI

str. 4 **WPROWADZENIE.** Strategia Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus wraz z Programami Operacyjnymi są nadrzędnymi dokumentami strategicznymi stanowiącymi podstawy dla zintegrowanego, długofalowego zarządzania rozwojem Gdańska. Niniejszy raport stanowi podsumowanie podjętych w 2016 roku przedsięwzięć wpisujących się w realizację ustalonych priorytetów rozwojowych i służących osiągnięciu celów operacyjnych w Programie Operacyjnym Zdrowie Publiczne i Sport.

str. 6 W pierwszej części raportu zaprezentowane zostały **FAKTY I LICZBY** odnoszące się do wybranych zagadnień odzwierciedlających procesy związane ze zdrowiem publicznym i sportem w Gdańsku.

str. 8 W kolejnej części raportu scharakteryzowane zostały **KLUCZOWE PRZEDSIĘWZIĘCIA ZREALIZOWANE W 2016 ROKU**, które, ze względu na stopień trudności organizacyjnych oraz spodziewane wysoce wymierne efekty jakie przyniesie ich wdrożenie w sferze zdrowia publicznego i sportu w Gdańsku, zostały uznane za warte wyróżnienia. W opisie wymienionych działań zaznaczone zostały również nawiązania do wskazanych w Strategii Rozwoju Miasta priorytetów strategicznego rozwoju – czyli wspólnie wypracowane wartości, na których należy budować przyszłość Gdańska.

str. 11 Zasadniczym elementem raportu jest zestawienie **DZIAŁAŃ PODJĘTYCH W 2016 ROKU W RAMACH REALIZACJI CELÓW OPERACYJNYCH** Programu Operacyjnego Zdrowie Publiczne i Sport. Wyszczególnienie przedsięwzięć podjętych przez Miasto ukazuje w jaki sposób realizowane są poszczególne cele operacyjne wskazane w obszarze sportu i zdrowia publicznego. Wartym zaznaczenia jest fakt, iż szereg podjętych inicjatyw służy osiągnięciu celów operacyjnych z zakresu kilku Programów, co odnotowano (za pomocą ikon reprezentujących Programy) jako powiązania horyzontalne.

str. 33 **KOMENTARZ KOORDYNATORA** to podsumowanie doświadczeń wynikających z zarządzania wdrażaniem Programu Operacyjnego. Koordynator wskazuje zarówno kwestie, które w największym stopniu przyczyniły się do osiągnięcia celów operacyjnych, jak również wyzwania jakie stoją przed realizatorami założeń Programu w nadchodzących latach.

str. 34 Na końcu raportu, w formie tabelarycznej zaprezentowano jakościowe i kontekstowe **WSKAŹNIKI REALIZACJI CELÓW OPERACYJNYCH**. Wartości wskazane za lata 2012-2016 umożliwiają dokonanie analizy zmian jakie zaszły w wyniku wprowadzonych działań oraz poprzez wspieranie wybranych kierunków rozwojowych.

WPROWADZENIE

Dokumenty strategiczne Gdańska

Strategia Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus oraz jej integralna część, jaką jest dokument **Gdańsk Programy Operacyjne 2023**, stanowią nadrzędne instrumenty zarządzania rozwojem Gdańska. Poprzez wskazane w nich priorytety strategiczne dla Gdańska, dają podstawy do świadomego kształtowania procesów rozwoju Miasta. Ich wdrażanie ma służyć osiągnięciu trwałego i zharmonizowanego rozwoju Gdańska oraz systematycznemu podnoszeniu jakości życia w mieście.

Potrzeby rozwojowe Gdańska zostały ujęte w dziewięciu obszarach, które obejmują Programy Operacyjne, tj.: Edukacja, **Zdrowie Publiczne i Sport**, Integracja Społeczna i Aktywność Obywatelska, Kultura i Czas Wolny, Innowacyjność i Przedsiębiorczość, Atrakcyjność Inwestycyjna, Infrastruktura, Mobilność i Transport oraz Przestrzeń Publiczna. Każdemu z Programów przypisany jest Koordynator, który czuwa nad konsekwentnym wdrażaniem założeń i nadaje ton działaniom służącym urzeczywistnieniu celów operacyjnych.

Czemu służy podsumowanie?

Chcemy, by niniejszy raport miał praktyczny wymiar – służył zarówno udokumentowaniu zrealizowanych działań w ramach poszczególnych Programów Operacyjnych, ale również dostarczał wiedzy niezbędnej do zarządzania nimi. Usprawnianie procesów wdrażania rozwiązań, które służą rozwojowi Gdańska, musi opierać się o analizę działań prowadzonych w różnych obszarach życia miasta oraz uwzględniać lokalny kapitał społeczny, czyli pogłębiać aktywną współpracę i umacniać aktywność obywatelską.

Godnym podkreślenia jest fakt, iż realizacja Programów Operacyjnych wzmocniła efekt synergii w działaniach o charakterze interdyscyplinarnym. Oznacza to, iż przy realizowanych projektach podejmowana jest ścisła współpraca międzyobszarowa mająca na celu osiągnięcie efektów odpowiadających potrzebom wspólnoty gdańszczanek i gdańszczan.

ZDROWIE FIZYCZNE I PSYCHICZNE Z DUŻĄ SIŁĄ ODDZIAŁUJE NA AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNĄ, RODZINNĄ I ZAWODOWĄ, WPŁYWA NA MOŻLIWOŚĆ REALIZOWANIA ZAINTERESOWAŃ ORAZ NA WYBORY ŻYCIOWE. PROGRAM OPERACYJNY ZDROWIE PUBLICZNE I SPORT SKUPIA SIĘ NA EDUKACJI ZDROWOTNEJ, PROMOWANIU ZDROWEGO STYLU ŻYCIA I ZACHOWAŃ PROZDROWOTNYCH, ORAZ PROMOCJI SPORTU I AKTYWNOŚCI FIZYCZNEJ. W RAMACH PROGRAMU OPERACYJNEGO PROWADZI SIĘ RÓWNIEŻ SZEROKO ROZUMIANĄ PROFILAKTYKĘ UZALEŻNIEŃ, PROFILAKTYKĘ CHOROÓB ZAKAŹNYCH I CYWILIZACYJNYCH ORAZ POMOC PSYCHOLOGICZNA; WSPIERA SIĘ DZIAŁANIA PODNOSZĄCE JAKOŚĆ OPIEKI MEDYCZNEJ I SPOŁECZNEJ. PROGRAM JEST ODPOWIEDZIĄ NA POTRZEBY ZWIĄZANE ZE ZDROWIEM PUBLICZNYM GDAŃSZCZAN.

Koordynator Programu Operacyjnego

Marek Jankowski

dyrektor Gdańskiego Ośrodka Promocji Zdrowia

**Opiekun merytoryczny
Programu Operacyjnego**

Piotr Kowalczuk

Z-ca Prezydenta Miasta Gdańska ds. polityki społecznej

Zespół Programowy

Michał Brzeziński

Joanna Buchholz

Izabela Chorzelska

Wojciech Dąbrowski

Gabriela Dudziak

Katarzyna Lewińska

Adam Maksim

Radosław Nowak

Leszek Paszkowski

Piotr Popowski

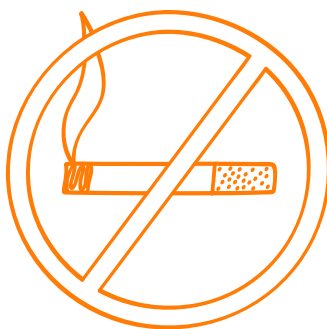
Tomasz Tomiak

FAKTY I LICZBY

68,8%

gdańszczan zadeklarowało w 2016 r., że nie pali papierosów ani e-papierosów

Źródło: badanie „Jakość życia w Gdańsku”, 2016 r.

83%

mieszkańców pozytywnie oceniło swój dobrostan psychiczny w 2016 r.

Źródło: badanie „Jakość życia w Gdańsku”, 2016 r.

na **3,67** (w skali 1-6) mieszkańcy ocenili dostępność lekarzy pierwszego kontaktu w 2016 r. (w badaniu zrealizowanym w 2014 r. respondenci ocenili ten aspekt na poziomie 3,49)

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny

14,6%

gdańszczan zadeklarowało w 2016 r., że podejmuje aktywność sportową ukierunkowaną na osiągnięcia sportowe

Źródło: badanie „Jakość życia w Gdańsku”, 2016 r.

45,4%

mieszkańców miało w 2016 r. nadmierną masę ciała;

Źródło: badanie „Jakość życia w Gdańsku”, 2016 r.

na **3,68** (w skali 1–6) mieszkańcy ocenili atrakcyjność oferty imprez i wydarzeń sportowych w Gdańsku (w badaniu zrealizowanym w 2014 r. respondenci ocenili ten aspekt na poziomie 3,46)

Źródło: badanie „Jakość życia w Gdańsku”, 2016 r.

blisko **5 tys.** lekarzy pracowało w Gdańsku w 2015 r. – stanowiło to 41,6% lekarzy pracujących w województwie pomorskim

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

1 609

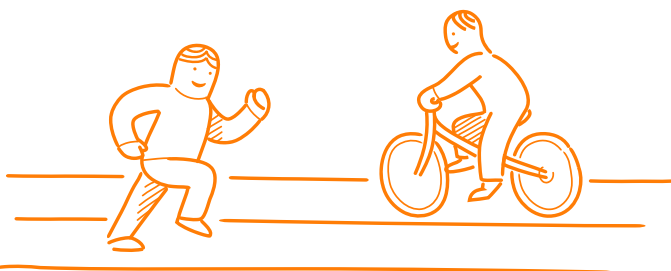
zawodniczek i zawodników wystartowało w Maratonie Gdańskim w 2016 r.

Źródło: Gdański Ośrodek Sportu

103

kluby sportowe działały w Gdańsku w 2016 r.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

19 osób

na 1 tys. mieszkańców ćwiczyło w gdańskich klubach sportowych w 2016 r., (w 2014 r. było to 15 osób na 1 tys. mieszkańców)

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

KLUCZOWE PRZEDSIĘWZIĘCIA ZREALIZOWANE W 2016 ROKU

1. Aktywuj się w Gdańsku!

To innowacyjny projekt realizowany przez Gdański Ośrodek Sportu, polegający na organizacji bezpłatnych regularnych zajęć z aktywności fizycznej dla wszystkich **mieszkańców** Gdańska. W realizacji programu wykorzystywano obiekty miejskie oraz ciekawe **przestrzenie publiczne**, np. plażę czy park im. r. Reagana. Zajęcia były **otwarte** i w swojej formule przystępne dla mieszkańców. Miały na celu wytworzenie pozytywnego nawyku ruchu, **postawy aktywnej** bez względu na wiek czy kondycję.

ryc. 1. Uczestnicy zajęć projektu „Aktywuj się w Gdańsku”; fot. Gdański Ośrodek Sportu

2. Trzeci wiek w zdrowiu

ryc. 2. Uczestnicy programu „Trzeci wiek w zdrowiu” w trakcie zajęć; fot. Gdański Ośrodek Promocji Zdrowia

W 2016 r. rozpoczął się program Gdańskiego Ośrodka Promocji Zdrowia stworzony z myślą o osobach starszych. Celem podjętych działań było umacnianie potencjału zdrowotnego gdańskich seniorów przez ich **aktywizację** i budowanie świadomości społecznej, że aktywnym można być **przez całe życie**. **Inicjatywa** obejmuje promocję zdrowego stylu życia, identyfikację zagrożeń dla zdrowia każdego z seniorów (behawioralnych czynników ryzyka rozwoju chorób) oraz określenie indywidualnego, kompleksowego planu postępowania zdrowotnego. Seniorzy korzystali z porad, konsultacji specjalistów zdrowia i żywienia oraz uczestniczyli w zajęciach edukacyjnych i z aktywności fizycznej.

3. Program budowy basenów w Gdańsku

Gdańsk stawia na aktywność fizyczną, dlatego w odpowiedzi na potrzeby zgłaszane przez **mieszkańców** zaplanowano budowę 4 basenów, z czego pierwszy – w dzielnicy Osowa – został otwarty 21 kwietnia 2017 r. Kolejne 3 baseny powstaną na Stogach, w Oruni-Św. Wojciechu-Lipcach oraz w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego we Wrzeszczu. Budowa basenów realizuje prozdrowotną i sportową politykę miasta, które zwiększą dostępność odpowiedniej infrastruktury.

ryc. 3. Pływalnia Osowa; fot. Gdański Ośrodek Sportu

DZIAŁANIA PODJĘTE W 2016 ROKU W RAMACH REALIZACJI CELÓW OPERACYJNYCH

Cel operacyjny II.1. Zwiększenie wiedzy dotyczącej wpływu stylu życia i warunków środowiskowych na zdrowie.

Styl życia jest jednym z najistotniejszych czynników wpływających na zdrowie. Odpowiedni poziom aktywności fizycznej, właściwa dieta, umiejętność radzenia sobie ze stresem nie tylko pomagają uniknąć wystąpienia wielu chorób cywilizacyjnych, lecz także pozwalają żyć dłużej w zdrowiu i cieszyć się życiem.

W programie „Zdrowe Życie Twojego Dziecka” w 2016 r. wzięło udział 2397 dzieci, a w programie „Jemy zdrowo” – 2607.

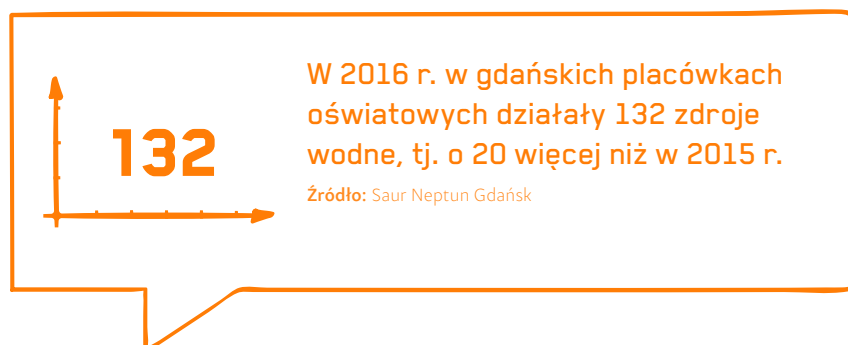
Źródło: Gdański Ośrodek Promocji Zdrowia

- W 2016 r. kontynuowano projekt **Zdrowe Życie Twojego Dziecka**, skierowany do rodziców dzieci w wieku 6–7 lat. Polegał on na identyfikacji zagrożeń zdrowotnych dziecka oraz, w kolejnym etapie, określeniu dla każdego z uczestników indywidualnego, kompleksowego planu postępowania prozdrowotnego, z uwzględnieniem zaleceń lekarskich, dietetycznych, psychologicznych oraz działań dotyczących aktywności fizycznej. Projektem o podobnym charakterze, kierowanym do gdańszczan w wieku 9-11 lat, był program **Zdrowy Uczeń**, ukierunkowany na wykrycie zaburzeń zdrowotnych oraz niekorzystnych czynników mogących oddziaływać na zdrowie. Podobnie jak w przypadku programu dla najmłodszych efektem było wypracowanie indywidualnego programu prozdrowotnego.
- Innym działaniem na rzecz zwiększania wiedzy mieszkańców nt. wpływu stylu życia i warunków środowiskowych na zdrowie był projekt **„Jemy zdrowo”**, który miał za zadanie wspierać prawidłowe nawyki żywieniowe – zarówno przez podniesienie kompetencji osób odpowiedzialnych za żywienie, jak i przez poprawienie komunikacji między placówkami oświatowymi a rodzicami oraz uczniami w sprawach związanych z żywieniem. W 2016 r. w projekcie przeszkolono 200 pracowników w 40 placówkach oświatowych; w zajęciach uczestniczyli dyrektorzy, intendenci, kucharze i pracownicy szkolnych stołówek. W ramach projektu wprowadzono system komunikowania rodziców i opiekunów o jadłospisie i składzie posiłków podawanych na stołówkach

Powiązanie
z Programem
Operacyjnym
Edukacja

w placówkach edukacyjnych przez portal internetowy i bezpłatną aplikację na urządzenia mobilne. Placówki uczestniczące w projekcie po spełnieniu określonych kryteriów otrzymały certyfikat potwierdzający standardy wdrażane w ramach projektu.

ryc. 4. Jeden z gdańskich źródeł wodnych zainstalowany w placówce edukacyjnej; fot. Jerzy Pinkas

- Zwiększono dostępność wody pitnej w placówkach oświatowych przez budowę 20 nowych źródeł wodnych w ramach projektu „**Zdroje dla najmłodszych**”. Stanowi on kontynuację działania „**Zdroje w gdańskich szkołach**”. Inicjatywę skierowano do **placówek przedszkolnych**. Powstało także 9 ulicznych źródeł wodnych zgłoszonych i wykonanych w ramach Budżetu Obywatelskiego.
- Projektami edukacyjnymi dotyczącymi zdrowia i zdrowego stylu życia były **Zdrowie Seniora** oraz **Zdrowie w Szkole**. Prowadzone w formie szkoleń, miały zwiększyć wiedzę gdańszczan nt. wpływu stylu życia na zdrowie człowieka oraz ukierunkować uczestników na świadome i odpowiedzialne postępowanie prozdrowotne. Program senioralny był skierowany do osób powyżej 60. roku życia; w 20 szkoleniach wzięło udział 800 seniorów. W programie adresowanym do uczniów w 10 szkoleniach uczestniczyło 300 młodych gdańszczan.

- Do działań na rzecz promocji zdrowego stylu życia w ramach społecznej odpowiedzialności biznesu włączyła się Arena Gdańsk Operator Sp. z o.o. **Ekstra Fan** to inicjatywa skierowana do mężczyzn między 35. a 65. rokiem życia z nadwagą lub otyłością. W ciągu 12 tygodni zajęć fizycznych i edukacji uczestnicy dążyli do poprawy stanu zdrowia oraz redukcji wagi. Mocną stroną projektu jest monitorowanie stanu wagi i zdrowia uczestników jeszcze przez 9 miesięcy po jego zakończeniu, co zwiększa skuteczność i daje długofalowy efekt. Działania wspierali piłkarze Lechii Gdańsk, przyciągający do projektu większą uwagę i zwiększający zaangażowanie uczestników.
- Innym ciekawym przedsięwzięciem był zorganizowany z okazji Dnia Dziecka **festyn rodzinny Gdańsk Dzieciom**, podczas którego prezentowały się organizacje sportowe oraz kluby, zachęcając do uprawiania aktywności sportowej.
- W 2016 r. zakończył się trwający od 2014 r. projekt „**Gdańsk karmi piersią? Naturalnie – tak**”. Jego cele to promocja karmienia piersią oraz wsparcie matek karmiących. W ramach podjętych działań prowadzono szkolenia personelu medycznego (położnych, pielęgniarek i lekarzy), pracowników poradni laktacyjnych, organizowano spotkania i konsultacje z rodzicami oraz udzielano porad laktacyjnych w poradni.
- Realizowano „**Program zdrowotny przygotowujący ciężarną i ojca dziecka do aktywnego porodu**” przez prowadzenie tzw. szkoły rodzenia. Podczas cyklu 8 spotkań edukacyjnych i praktycznych rodzice zdobywali wiedzę nt. ciąży, porodu, porożenia i pielęgnacji noworodka. W 2016 r. w projekcie wzięło udział 655 kobiet.

ryc. 5. Uczestnicy programu „Trzeci wiek w zdrowiu”; fot. Gdański Ośrodek Promocji Zdrowia

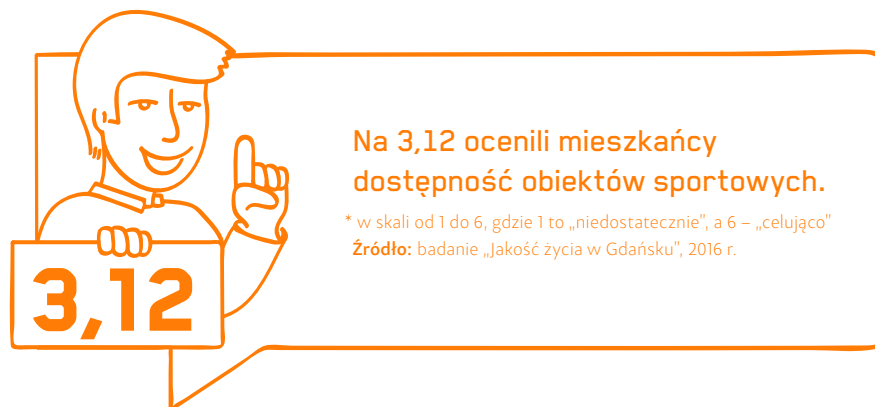
- **Trzeci Wiek w Zdrowiu** stanowił ofertę prozdrowotną dla gdańskich seniorów. W pierwszym etapie seniorzy po konsultacji z lekarzem otrzymali skierowanie do udziału w projekcie. Następnie w Ośrodku Promocji Zdrowia uczestnicy wraz z pielęgniarką, dietetykiem specjalistą aktywności fizycznej oraz psychologiem ustalali indywidualny plan postępowania zdrowotnego. Drugi etap edukacyjno-treningowy trwał 8 tygo-

dni, składał się z wykładów dotyczących zdrowia i zdrowego stylu życia oraz zajęć z aktywności fizycznej, które odbywały się 2 x w tygodniu. Równolegle uczestnicy realizowali swój indywidualny program zdrowotny, aby po 8 tygodniach spotkać się ze specjalistami i ocenić postępy. Osoby, u których w trakcie programu zdiagnozowano problemy zdrowotne, były kierowane do odpowiednich lekarzy specjalistów, dlatego ważne jest podkreślenie profilaktycznej roli podejmowanych działań. W pilotażowej edycji programu udział wzięło 50 seniorów.

- **DOM – Dziecko, Ojciec, Matka** to prowadzona od 2011 r. przez Gdański Ośrodek Pomocy Psychologicznej dla Dzieci i Młodzieży kampania społeczna dotycząca życia rodzinnego, wychowania dzieci i rozwoju osobistego. Celem kampanii jest dostarczenie wiedzy z zakresu psychologii dziecka, rodziny i związku, rozwijanie umiejętności wychowawczych, wspieranie rodzin w obszarze relacji. W 2016 r. kampania poświęcona została psychoseksualnym aspektom życia człowieka, psychoseksualności dzieci, rozwojowi seksualnemu człowieka oraz seksualności w związkach. W ramach działań zorganizowano: **Festyn Rodzinny z okazji Dnia Ojca, konferencję dla rodziców „Rozwój psychoseksualny dzieci – ważne pytania i odpowiedzi”** (8 X), z wykładami ekspertów i ciekawymi warsztatami, oraz ogólnopolską konferencję naukowo-szkoleniową **„Między miłością a nienawiścią – o seksualności”** (2–3 XII), poświęconą psychoseksualnemu rozwojowi dzieci i młodzieży oraz konstytuowaniu się tożsamości seksualnej (zarejestrowano 705 uczestników).
- **„Szkoła dla rodziców”** to cykl 12 warsztatów dla rodziców, w trakcie których mieli oni możliwość rozwijania i doskonalenia umiejętności wychowawczych, porozumiewania się z dzieckiem, radzenia sobie z emocjami (własnymi i dziecka), współpracy, egzekwowania zasad i poleceń w relacji rodzic–dziecko, budowania więzi rodzinnych. W 3 edycjach w 2016 r. uczestniczyło 36 osób.
- Zrealizowano kampanię informacyjno-edukacyjną **Bezpieczne Gruchanie**, skierowaną do gdańskich studentów, a dotyczącą profilaktyki HIV i AIDS.

Cel operacyjny II.2. Zwiększenie udziału mieszkańców miasta w kulturze fizycznej.

Aktywność fizyczna – rozumiana szeroko: jako sport (profesjonalny, zinstytucjonalizowany, amatorski), jak również wszelkie formy ruchu związanego z rekreacją czy nawet codziennymi czynnościami (dojazdy do pracy rowerem) – jest ważnym elementem życia społecznego. To narzędzie budowania indywidualnego kapitału zdrowotnego, instrument zdrowia publicznego; dla wielu osób stanowi ścieżkę samorealizacji i rozwoju, służy budowaniu relacji społecznych, kapitału społecznego. Jest także nośnikiem cenionych wartości i postaw. Gdańsk aktywnie wspiera mieszkańców w obszarze kultury fizycznej – zarówno przez organizację zajęć sportowych, jak i przez dbałość o modernizację oraz rozwój infrastruktury.

Powiązanie
z Programem
Operacyjnym
Przestrzeń
Publiczna

- **Program budowy i modernizacji boisk** to wieloletni projekt miejski, którego celem jest zapewnienie mieszkańcom nowoczesnych i bezpiecznych boisk. W 2016 r. wybudowano 7 boisk przyszkolnych oraz zmodernizowano boisko Gdańskiego Ośrodka Sportu przy ul. Traugutta: wymieniono nawierzchnię z trawy sztucznej, zainstalowano system podgrzewania boiska, zainstalowano urządzenia lekkoatletyczne wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną.
- W 2016 r. kontynuowano prace remontowe w **HSW Olivia**, m.in. w zakresie modernizacji małej hali treningowej, montażu instalacji transmisji wydarzeń sportowych, modernizacji instalacji chłodniczej maszynowni, termomodernizacji itp. Prace kosztowały w minionym roku 4,5 mln zł.
- Wybudowano **Gdański Stadion Lekkoatletyczny i Rugby**, przy ul. Grunwaldzkiej 244, z boiskiem do gry w piłkę nożną – o wymiarach 64 × 102 m, o nawierzchni naturalnej – z elementami do gry w rugby, oświetleniem sportowym, sektorami dla rozgrywania konkurencji lekkoatletycznych; dodatkowo: boisko treningowe o wymiarach 30 × 60 m o sztucznej nawierzchni, bieżnię prostą przy boisku o dystansie 60 m, bieżnię okrężną 8-torową o dystansie 400 m, bieżnię prostą 8-torową o dystansie 100 m i 110 m, trybunę oraz pozostałą niezbędną infrastrukturę.

ryc. 6. Stadion lekkoatletyczny i rugby w Gdańsku; fot. Gdański Ośrodek Sportu

- Dofinansowano modernizację **boiska piłkarskiego na terenie Akademii Wychowania Fizycznego i Sportu** w Oliwie w zakresie wymiany nawierzchni syntetycznej i elementów infrastruktury boiska (krzesłek na widowni, elementów oświetlenia boiska i in.).
- Trwały **prace przygotowawcze do rozpoczęcia realizacji inwestycji sportowych i rekreacyjnych**, m.in. budowy krytej pływalni przy ul. Stryjewskiego na Stogach, przy ul. Smoleńskiej w dzielnicy Orunia Dolna-Św. Wojciech-Lipce oraz we Wrzeszczu w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego. Przygotowywana była także budowa tras rekreacyjnych przy współpracy z Nadleśnictwem Gdańsk i Trójmiejskim Parkiem Krajobrazowym.
- Wybudowano krytą pływalnię przy Szkole Podstawowej nr 81 na Osowej, którą otwarto w kwietniu 2017 r. Basen, oprócz 4-torowej części pływackiej, zawiera część rekreacyjną z licznymi urządzeniami do masażu wodnego, powietrznego, gejerami itp. Jest dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Całkowity koszt realizacji inwestycji wyniósł 11,2 mln zł.

ryc. 7. Pływalnia Osowa; fot. Gdański Ośrodek Sportu

- Zrealizowano szereg mniejszych **modernizacji, remontów i inwestycji w obszarze infrastruktury rekreacyjnej i sportowej**, w tym w ramach działań z Budżetu Obywatelskiego oraz uchwał rad osiedli i dzielnic, doposażano także placówki i obiekty sportowe w niezbędne urządzenia. Warto wymienić budowę boiska do gry w siatkówkę plażową w dzielnicy Piecki-Migowo, boiska rekreacyjno-sportowego przy ul. Chałubińskiego 13, boiska piłkarskiego przy ul. Żabi Kruk 5.
- Od 2013 r. Gdański Ośrodek Sportu prowadzi innowacyjny projekt **„Aktywuj się w Gdańsku”** – cykl bezpłatnych, odbywających się co najmniej raz w tygodniu, przystępnych zajęć sportowych dla mieszkańców w każdym wieku. Odbywają się one w miejskich obiektach oraz ciekawych plenerach (plaże, parki). Oferta zajęć jest od-

powiedzią na zainteresowanie mieszkańców daną formą aktywności fizycznej i ma na celu wykształcenie nawyku ruchu bez względu na wiek czy kondycję. Do programu można przystąpić w każdej chwili, ćwiczyć regularnie lub okazjonalnie w wybranych treningach. Doświadczeni instruktorzy prowadzą zajęcia, w których w ciągu tygodnia uczestniczy ok. 450 osób.

- Zainaugurowany w 2014 r. **TOP Talent** to jedyny tego typu – wieloletni, kompleksowy – program realizowany w Polsce, prowadzony we współpracy z Akademią Wychowania i Fizycznego i Sportu w Gdańsku, kierowany do młodych piłkarzy, w wieku 11–16 lat. Po wstępnej selekcji do programu trafiło w 2016 r. 30 zawodników (po 5 z każdego rocznika) spośród 600–800 chętnych. Zawodnicy kontynuowali szkolenie w klubach macierzystych, a raz w tygodniu spotykali się na szkoleniu prowadzonym w ramach programu. Top Talent zapewnił indywidualny program szkolenia opracowany przez AWFIS oraz trenerów Pomorskiego Związku Piłki Nożnej, dostęp do wykwalifikowanej kadry szkoleniowej, specjalistów AWFIS z dziedziny antropologii, fizjologii, żywienia, zespołowych gier sportowych, motoryczności człowieka i psychologii, a także możliwość korzystania z laboratoriów i zaplecza badawczego. W ramach programu gwarantowano ubezpieczenia obejmujące zwrot kosztów leczenia w przypadku kontuzji oraz NNW, bezpłatne dojazdy na treningi, wyżywienie, jak również opiekę psychologa, stomatologa i lekarza sportowego. Programem o identycznej formule, choć kierowanym do zawodników innej dyscypliny, jest **TOP Talent Judo**.

ryc. 8. Uczestnicy programu TOP Talent; fot Jerzy Pinkas

- **Akademia Młodych Orłów** to krajowy program rozwoju piłkarskich talentów – bezpłatna inicjatywa współtworzona przez PZPN, WZPN i Miasto Gdańsk wraz ze sponsorem głównym. Młodzi piłkarscy adepci zostali podzieleni na 3 kategorie wiekowe: Skrzaty (6–7 lat), Żaki (8–9 lat) oraz Orliki (10–11 lat). Treningi odbywały się w sześciu 16-osobowych grupach, a każdej z nich przydzielono 2 trenerów.
- Ważnym organizatorem sportu oraz zajęć rekreacyjnych dzieci i młodzieży był Gdański Ośrodek Sportu (aktualnie: Gdański Zespół Schronisk i Sportu Szkolnego), który

organizował w 2016 r. zajęcia w 24 dzielnicach miasta. Oferta zajęć była różnorodna, uzależniona od popularności danej dyscypliny w dzielnicy, dostępnej infrastruktury i specjalizacji kierunkowej prowadzących zajęcia. Celem zajęć, oprócz rozwoju sportowego, było zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, w tym ze środowisk z problemami, zmniejszenie u tych osób częstości występowania zachowań ryzykownych w postaci zażywania substancji psychoaktywnych oraz zmniejszenie poziomu agresji, a w konsekwencji przemocy, we wszystkich środowiskach społecznych: w domu, szkole, przestrzeniach publicznych. Zajęcia kierowane były również do osób ze specjalnymi potrzebami. Służyły kształtowaniu osobowości poprzez naukę współpracy w grupie, odpowiedzialności i systematyczności, rywalizacji w duchu wzajemnego szacunku i *fair play*. Działania GOKF oprócz zajęć sportowych obejmowały także zajęcia rehabilitacyjne, w zakresie gimnastyki i pływania korekcyjnego oraz gimnastyki kompensacyjnej, naukę pływania oraz zajęcia o charakterze rekreacyjno-sportowym, integracyjnym, krajoznawczym. W 2016 r. w zajęciach GOKF brało udział 1526 stałych uczestników w wieku 9–19 lat.

- ➔ Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Gdańsku (aktualnie: Gdański Ośrodek Sportu) organizował projekty związane z ratownictwem wodnym oraz profilaktyką bezpiecznej kąpeli. W projekcie „**Aktywuj się w ratownictwie**” wzięło udział 150 osób; uczestnicy mogli doskonalić technikę pływania pod okiem profesjonalistów oraz zapoznać się z podstawowymi elementami pierwszej pomocy i ratownictwa wodnego. W projekcie „**Profilaktyka bezpiecznej kąpeli**”, przybliżającym w formie prelekcji zasady bezpiecznej kąpeli, wzięło udział 10 tys. uczniów i dzieci uczęszczających do przedszkoli. Dodatkowo w czasie ferii zimowych dla 100 uczniów w wieku 8–16 lat zorganizowano zajęcia doskonalące umiejętność pływania oraz uczące podstaw ratownictwa wodnego.
- ➔ Arena Gdańsk Operator Sp. z o.o. organizuje bezpłatne cotygodniowe warsztaty **Biegam bo Lubię** (od III do XI; zajęcia biegowe z elementami treningu obwodowego) oraz **Warsztaty Rolkarskie** (od III do XI).

ryc. 9. Mistrzostwa Europy w piłce ręcznej mężczyzn; fot. Jerzy Pinkas

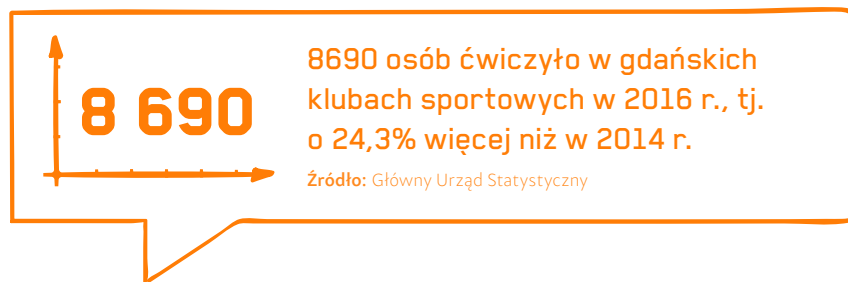
Powiązanie
z Programem
Operacyjnym
Kultura i Czas
Wolny

→ Gdańsk jest organizatorem bądź współorganizatorem **wielkich imprez sportowych**. W 2016 r. w porozumieniu m.in. z Polskim Związkiem Piłki Nożnej, Związkiem Piłki Ręcznej w Polsce, Polskim Związkiem Tenisowym, Polskim Związkiem Żeglarskim, Polskim Związkiem Motorowym, firmą Czesława Langa i Polskim Związkiem Bokserkim zorganizowano tu m.in.:

- mistrzostwa Europy w piłce ręcznej mężczyzn;
- mecz tenisowego Pucharu Davisa: Polska – Argentyna;
- towarzyski mecz piłkarski: Polska – Holandia;
- Półmaraton Gdański;
- Maraton Solidarności;
- Skandia Maraton i Colnago Lang Team Race;
- Międzynarodowe Mistrzostwa Ekstraligi Żużlowej;
- Baltic Sail;
- żeglarskie mistrzostwa Polski w klasach olimpijskich;
- żużlowe mistrzostwa świata juniorów;
- Galę Boksu Zawodowego;
- imprezę Night of the Jumps;
- gdańskie klubowe mistrzostwa juniorów w piłce nożnej.

ryc. 10. Maraton Solidarności – XXII edycja; fot. Grzegorz Mehring

- Biuro Prezydenta ds. Sportu corocznie realizuje **konkursy ofert na realizację zadań z zakresu rozwoju sportu** na terenie Gminy Miasta Gdańska przez kluby i stowarzyszenia sportowe. Dotacje są przyznawane na organizację imprez, prowadzenie szkoleń, zakup sprzętu sportowego. W 2016 r. przeznaczono na ten cel 3,7 mln zł i podpisano 197 umów dotacyjnych z klubami sportowymi.
- Wyróżniający się gdańscy sportowcy otrzymują od miasta wsparcie finansowe w formie **nagród i stypendiów sportowych Prezydenta Miasta Gdańska**. Na nagrody liczyć mogą zawodnicy, którzy uzyskali bardzo dobre wyniki na zawodach krajowych lub międzynarodowych. W 2016 r. nagrody otrzymało 323 gdańskich sportowców; łączna pula nagród wyniosła 449 tys. zł. Inną formą wsparcia są stypendia, które otrzymują zawodnicy mający największe perspektywy sukcesu i rozwoju w swojej dyscyplinie (wymierny efekt: zajęcie wysokich miejsc na zawodach krajowych i międzynarodowych). Na stypendia przeznaczono w minionym roku 484 tys. zł; uzyskało je 24 gdańskich sportowców.
- W ramach działań popularyzujących sport i aktywność fizyczną mieści się wspieranie środowiska kibiców, którzy stanowią społeczne zaplecze każdego przedsięwzięcia sportowego. Gdańsk wspiera ogólnopolski projekt **Kibice Razem**, którego celem jest tworzenie lokalnych ośrodków – miejsc spotkań kibiców, przestrzeni zaangażowania w sportowe sprawy organizacyjne, integrujące również młodych kibiców. Ośrodki mają pomóc w koordynacji działań i realizacji kreatywnych pomysłów. Pracownicy projektu zabiegają o stworzenie atmosfery wzajemnego szacunku i otwartości oraz starają się ograniczyć symboliczne znaczenie kultury przemocy wśród kibiców.

Cel operacyjny II.3. Podniesienie efektywności programów profilaktyki chorób i uzależnień.

Zdrowy styl życia powinien iść w parze z profilaktyką, którą należy rozumieć jako działania skierowane do grup osób narażonych na rozwój zaburzeń zdrowotnych i służące wczesnej diagnostyce. Przeciwdziałanie czynnikom ryzyka rozwoju chorób i uzależnień, wzmacnianie czynników chroniących to ważny obszar polityki zdrowotnej miasta. Szczególnie ważna w tym zakresie jest profilaktyka uzależnień, które rodzą wiele negatywnych konsekwencji w postaci chorób, rozpadu relacji rodzinnych i społecznych, problemów społecznych.

6 868

6868 badań przesiewowych przeprowadzono w 2016 r. w programie „6-10-14 dla zdrowia”. W trakcie 5 lat trwania programu przebadano ponad 36,5 tys. dzieci.

Źródło: Wydział Rozwoju Społecznego

- Ważnym działaniem na styku promocji zdrowia i profilaktyki chorób jest program polityki zdrowotnej „**6-10-14 dla zdrowia**” w zakresie prewencji i wczesnego wykrywania chorób cywilizacyjnych u dzieci i młodzieży. Celem projektu jest poprawa stanu zdrowia gdańskich dzieci i młodzieży oraz ich ochrona przed możliwym rozwojem chorób cywilizacyjnych w dorosłym życiu. Inicjatywa obejmuje badania przesiewowe, przeprowadzenie kompleksowej interwencji edukacyjno-zdrowotnej u dzieci z wykrytymi czynnikami chorób cywilizacyjnych oraz stworzenie w środowisku szkolnym warunków sprzyjających właściwym nawykom żywieniowym i aktywności fizycznej. Warto nadmienić, że program uzyskał certyfikat Europejskiego Towarzystwa Badań nad Otyłością (European Association for the Study of Obesity) potwierdzający efektywność kliniczną oraz jakość prowadzonej interwencji zdrowotnej.
- Sfinalizowano **program profilaktyczny zapobiegający chorobie próchnicowej u dzieci w wieku 1–3 lat**, który polegał na lakierowaniu fluorem zębów mlecznych oraz prowadzeniu kontroli stanu uzębienia. Program był realizowany w latach 2014–2016, a przeprowadzona w 2016 r. ewaluacja wykazała, że wykonano mniejszą liczbę świadczeń niż zaplanowano, co był spowodowane przede wszystkim niewystarczającą promocją prowadzonych działań.
- Osoby starsze są szczególnie narażone na powikłania związane z zachorowaniem na grypę, w związku z czym realizowany był program zdrowotny „**Zaszczep się przeciwko grypie, a będziesz się cieszył jesienią życia**”. Seniorzy zostali zidentyfikowani w tym przypadku jako grupa obciążona ryzykiem i objęci bezpłatnymi szczepieniami. W programie w 2016 r. uczestniczyło 5341 seniorów.

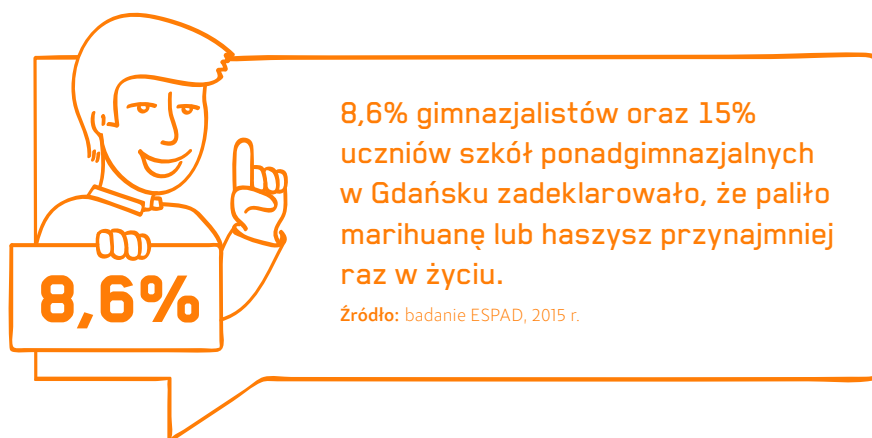
ryc. 11. Szczepienia przeciwko grypie dla gdańskich seniorów w ramach programu „Zaszczep się przeciwko grypie, a będziesz się cieszył jesienią życia”; fot. Grzegorz Mehring

- Programem skierowanym do grupy starszych gdańszczyzan był „**Zdrowy nestor**”, którego celem było utrzymanie wysokiej jakości życia osób po 65. roku życia. Działania obejmowały komponent edukacyjny, realizowany u pielęgniarki Podstawowej Opieki Zdrowotnej i pielęgniarki środowiskowej, oraz komponent konsultacyjno-medyczny – u lekarzy Podstawowej Opieki Zdrowotnej i lekarzy geriatrów. W zależności od potrzeb pacjentów świadczone były: porady psychiatryczne, psychologiczne, neurologiczne, rehabilitacja, terapia zajęciowa, a także zajęcia edukacyjne i ruchowe. W 2016 r. z usług skorzystało 500 seniorów; w sumie dostarczono ok. 5 tys. świadczeń zdrowotnych.
- Innym działaniem podejmowanym dla osiągnięcia omawianego celu operacyjnego był **Punkt Pomocy Psychologicznej**, prowadzony przez Gdańskie Centrum Profilaktyki Uzależnień przy ul. Dyrekcyjnej 5. W ramach projektu świadczone pomoc osobom uzależnionym i zagrożonym uzależnieniami oraz promowano zdrowy styl życia. W 2016 r. w zakresie działalności punktu znalazły się: **Szkoła dla Rodziców i Wychowawców, NETporadnia, Międzyuczelniany Punkt Konsultacyjny, FreD goes net**; zapewniano także wsparcie merytoryczne i superwizyjne dla realizatorów programów i działań profilaktycznych.
- „**Kieruj bez procentów**” to kampania społeczna prowadzona od 2004 r. przez Miasto Gdańsk z inicjatywy Gdańskiego Centrum Profilaktyki Uzależnień we współpracy z Policją oraz wieloma partnerami społecznymi. Kampania została dofinansowywana z rządowego programu ograniczania przestępczości i zachowań aspołecznych „Razem Bezpieczniej”, otrzymała liczne wyróżnienia i nagrody. Jej celem była poprawa bezpieczeństwa na drogach, głównie przez zmianę postaw społecznych wobec picia alkoholu oraz budowania świadomości negatywnych skutków jego spożywania. Ideą propagowaną w kampanii jest całkowita trzeźwość osób prowadzących pojazdy. W ramach projektu w 2016 r. przeprowadzono szkolenia, warsztaty, akcje internetowe, festyny, happeningi, kampanie w radiu i prasie, przygotowano ulotki edukacyjno-informacyjne.

- Miejską kampanią społeczną w obszarze profilaktyki uzależnienia od alkoholu była kampania „**Młodość bez procentów**”, prowadzona od 2002 r. przez Gdańskie Centrum Profilaktyki Uzależnień pod patronatem Prezydenta Miasta Gdańska. Celem kampanii było ograniczenie dostępności alkoholu dla osób nieletnich, zwiększenie świadomości społecznej nt. istniejącego prawa zakazującego sprzedaży im alkoholu oraz budowanie postawy sprzeciwu mieszkańców w sytuacji, kiedy są oni świadkami zakupu alkoholu przez osoby niepełnoletnie. Kampania w 2016 r. prowadzona była pod hasłem „**Widzisz – reaguj**”.

- W ramach działań prowadzonych dla realizacji omawianego celu operacyjnego **podnoszono kompetencje zawodowe realizatorów Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** oraz przedstawiciele różnych grup zawodowych działających w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych – przez organizację i dofinansowanie: szkoleń, superwizji, konsultacji, udziału w konferencjach o tematyce profilaktyki uzależnień. W ramach działania przeprowadzono m.in. 5 szkoleń dla rad pedagogicznych, 7 innych szkoleń i superwizje, w których uczestniczyło w sumie 256 odbiorców.
- Wiele uzależnień osób dorosłych ma związek ze środowiskiem pracy, dlatego w ramach **Programu Profilaktyki Uzależnień dla Osób Dorosłych** przeprowadzono analizę ekspercką profilaktyki uzależnień od środków psychoaktywnych osób dorosłych w środowisku pracy. Opracowanie posłużyło wsparciu merytorycznemu ludzi stykających się z tym zjawiskiem w codziennej pracy. Przeprowadzono warsztaty dotyczące tego zagadnienia dla pracowników Stacji Pogotowia Ratunkowego w Gdańsku.
- Zapewniono **wsparcie merytoryczne realizatorom szkolnych programów profilaktycznych** oraz prowadzono współpracę ze szkołami w zakresie profilaktyki uzależnień i występowania innych zachowań ryzykownych wśród dzieci i młodzieży. Przeprowadzono 6 szkoleń dla rad pedagogicznych z zakresu profilaktyki uzależnień oraz 7 szkoleń dla innych grup; uczestniczyło w nich 439 osób.

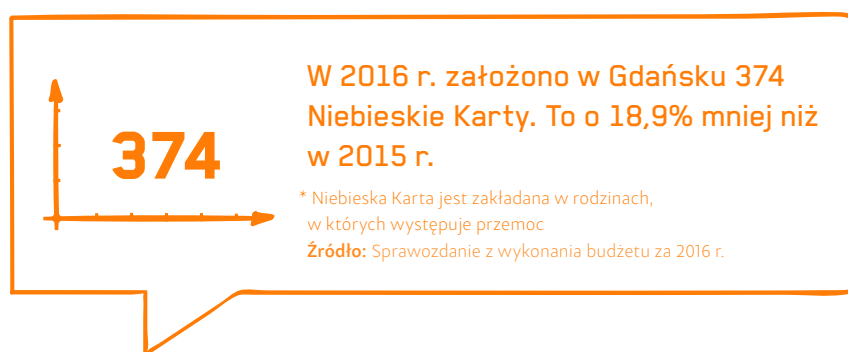
Powiązanie
z Programem
Operacyjnym
Integracja
Społeczna
i Aktywność
Obywatelska

- **We współpracy z organizacjami pozarządowymi**, w ramach konkursów grantowych, zrealizowano szereg projektów profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom oraz przeciwdziałania patologiom społecznym skierowanych do dzieci, młodzieży, ich rodziców, opiekunów i wychowawców. Cele projektów adresowanych do dzieci i młodzieży to: zmniejszenie ryzyka zażywania substancji psychoaktywnych, występowania zachowań ryzykownych, opóźnienie inicjacji alkoholowej i narkotykowej przez edukację nt. szkodliwości i konsekwencji zażywania środków odurzających, rozwój umiejętności społecznych chroniących przed uzależnieniami, ukierunkowanie na zdrowy styl życia i formy spędzania czasu bez używek. W przypadku młodzieży znajdującej się w grupie ryzyka ważne jest także nawiązanie i podtrzymanie relacji z tymi osobami przez wychowawców, opiekunów i rodziców. Podejmowane działania miały także służyć poszerzaniu wiedzy wśród studentów, rodziców, opiekunów i wychowawców nt. szkodliwości i konsekwencji zażywania substancji psychoaktywnych i sposobów radzenia sobie w trudnych sytuacjach związanych z narkotykami również w wymiarze wychowawczym. Zrealizowano następujące projekty:

- Szkoła dla rodziców – warsztaty umiejętności wychowawczych (Bałtyckie Stowarzyszenie Aktywność)
 - Ulica – Śródmieście (Fundacja dla rodziny Bezpiecznik)
 - Żyjemy z głową (Fundacja dla rodziny Bezpiecznik)
 - Szkoła dla rodziców – część III: Nastolatek – z elementami wiedzy o substancjach psychoaktywnych (Fundacja Nasza Przestrzeń)
 - Program profilaktyczny dla dzieci „Wkręceni w teatr” (Gdańska Fundacja Innowacji Społecznej)
 - Szkoła dla Rodziców i Opiekunów. Profilaktyka zaczyna się w Rodzinie – II edycja (Gdańska Fundacja Terapii i Rozwoju)
 - Psychoedukacyjna Grupa Wsparcia dla Młodzieży (Gdańskie Stowarzyszenie Niesienia Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Promyk Nadziei”)
 - Klub Młodzieżowy Gimnazjum 11 (Gdańskie Stowarzyszenie Pedagogów Praktyków)
 - Grupa Socjoterapeutyczna „Perełki” (Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych „Blżej Centrum” w Gdańsku)
 - Socjoterapia dla dzieci nie lubianych (Stowarzyszenie Kreatywnie dla Kiełpina)
 - Laboratorium Wiedzy Pozytywnej (Stowarzyszenie Monar)
 - Aktywnie Znaczy Lepiej (Stowarzyszenie Monar)
 - Program Profilaktyczny „Pętla” (Stowarzyszenie Pomocna Dłoń Wrzeszcza)
 - Program Wzmacniania Rodziny w Gdańsku (Stowarzyszenie Praktyków Profilaktyki Społecznej)
 - Moje Dziecko Nie Bierze?! (Stowarzyszenie Praktyków Profilaktyki Społecznej)
 - Weekendowa Szkoła dla Rodziców (Stowarzyszenie Psychologów Chrześcijańskich – Oddział Gdański)
 - Dziecko w rozwodzie. Dostrzec. Zrozumieć. Wesprzeć (Stowarzyszenie Rodzin Zastępczych i Adopcyjnych PELIKAN w Gdańsku)
 - Program Wzmacniania Rodzin (Towarzystwo Profilaktyki Środowiskowej MROWISKO)
 - Mobilna Poradnia Młodzieżowa – Kontakt Bus – Program Profilaktyki Uniwersalnej i Selektywnej (Towarzystwo Profilaktyki Środowiskowej MROWISKO)
 - Profiaktywator (Towarzystwo Profilaktyki Środowiskowej MROWISKO)
 - Narkotyki Info.Pl – Rodzice i Opiekunowie Dzieci i Młodzieży (Towarzystwo Profilaktyki Środowiskowej MROWISKO)
 - Profikreacje (Towarzystwo Profilaktyki Środowiskowej MROWISKO)
 - Narkotyki Info.Pl – Studenci (Towarzystwo Profilaktyki Środowiskowej MROWISKO)
 - Świetlica pod chmurką 2016 (Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych Orunia).
- ➔ Gdański Ośrodek Kultury Fizycznej realizował projekt „**Żyj z pasją**”, polegający na pracy z młodzieżą w dzielnicach, w których młodzi ludzie są najbardziej narażeni na problemy nadużywania alkoholu i przestępczości. Zajęcia, ukierunkowane sportowo,

służyły profilaktyce uzależnień i były realizowane przy ścisłej współpracy z Gdańskim Centrum Profilaktyki Uzależnień, Policją, sportowcami, Strażą Miejską oraz terapeutami. Celem było wykształcenie wśród młodzieży postawy krytycznej wobec zjawiska używania różnego rodzaju środków odurzających oraz nawyku rozmawiania o sytuacjach trudnych z osobami starszymi, profesjonalistami. Zajęcia były także przestrzenią refleksji nad zjawiskiem narkomanii, odpowiedzialności za własne życie, pomysłów na spędzanie wolnego czasu; młodzież uczyła się asertywności, efektywnej komunikacji i argumentacji. W 2016 r. w programie uczestniczyło 1380 osób w wieku 10–18 lat.

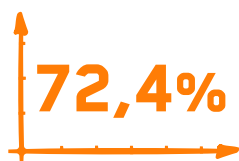
- Działania w obszarze profilaktyki prowadziły także szkoły oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze, wykorzystując dofinansowanie z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W 2016 r. zrealizowano 52 projekty, w których udział wzięło w sumie 1451 osób (dzieci i młodzież – 1237; rodzice i opiekunowie – 214).

Powiązanie
z Programem
Operacyjnym
Integracja
Społeczna
i Aktywność
Obywatelska

- **Współpraca z organizacjami pozarządowymi** przebiegała także w zakresie **pomocy rodzinom**, w których występują **przemoc** i problem alkoholowy. Świadczone tam pomoc psychologiczną i prawną oraz oferowano wsparcie społeczne. Działania były ukierunkowane na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Zrealizowano następujące projekty:

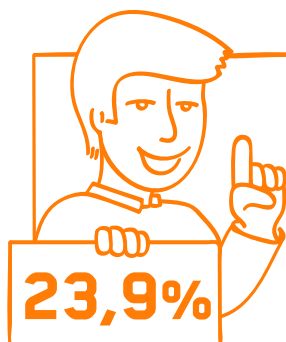
- Program korekcyjno-edukacyjny „Na stałe w zakładzie, na chwilę poza celą” dla osób stosujących przemoc w rodzinie (Fundacja „Pomóż Sobie i Innym”)
- Alkoholowi i przemocy mówimy stanowcze NIE! (Fundacja AnoNIE)
- Projekt: Niezależność (Fundacja Centrum Praw Kobiet)
- EDU FOSA – przeciw przemocy w rodzinie (Fundacja Oparcia Społecznego Aleksandry FOSA)
- Stop Przemocy – Skuteczne wsparcie dla rodzin z problemem alkoholowym (Stowarzyszenie Akcja Społeczna SAS)
- Odzyskać siebie – program dla kobiet doświadczających przemocy (Stowarzyszenie Integracji Społecznej Klub Abstynenta „Przyszłość”)
- BEZPIECZNIE W RODZINIE – Kompleksowa i profesjonalna pomoc psychologiczna i prawna dla osób uwikłanych w przemoc w rodzinie (Stowarzyszenie Praktyków Profilaktyki Społecznej)

72,4% gimnazjalistów i 33,3% uczniów szkół ponadgimnazjalnych w Gdańsku zadeklarowało, że nigdy nie upiło się alkoholem.

Źródło: badanie „Wzorce konsumpcji alkoholu”, 2015 r.

- W szkołach i placówkach oświatowych podjęto **działania na rzecz opóźnienia inicjacji alkoholowej dzieci znajdujących się w grupie zwiększonego ryzyka uzależnień**. Zajęcia socjoterapeutyczne skierowano do dzieci i młodzieży przejawiającej symptomy niedostosowania społecznego, zaburzenia zachowania, trudności adaptacyjnych. Zajęcia psychoedukacyjne zwiększające kompetencje wychowawcze zaoferowano rodzicom i opiekunom; w projektach uczestniczyło w sumie 735 osób. Organizowano także kolonie i obozy z programem zajęć profilaktycznych lub socjoterapeutycznych, z których skorzystało 133 dzieci.

23,9% uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych w Gdańsku zadeklarowało, że nie spożywało alkoholu w okresie 12 miesięcy poprzedzających badanie. To o 7 p.p. więcej niż w badaniu przeprowadzonym w 2007 r.

Źródło: Badanie ESPAD, 2007 i 2015 r.

Powiązanie
z Programem
Operacyjnym
Integracja
Społeczna
i Aktywność
Obywatelska

- Część zadań z obszaru profilaktyki i **przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii w ramach klubów, świetlic oraz placówek wsparcia dziennego** (profilaktyka środowiskowa) prowadził Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie. Dzieci miały możliwość dowiedzieć się o negatywnych konsekwencjach zażywania środków odurzających, rozwinięć umiejętności społeczne i psychologiczne oraz zaangażować się w działalność sportową, społeczną i artystyczną. Dzieci uczestniczące w pozalekcyjnych programach profilaktycznych opiekuńczo-wychowawczych korzystały także z dożywiania. Działania prowadzono zgodnie z metodologią programów profilaktycznych rekomendowanych przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii (KBPN), Ośrodek Rozwoju Edukacji i Polską Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Dzieci objęte programem zajęć profilaktycznych socjoterapeutycznych miały możliwość uczestniczyć w koloniach i obozach. W 2016 r. z takiej możliwości, w 3 turnusach, skorzystało 170 dzieci. Dla realizatorów i partnerów działań rozwiązywania problemów alkoholowych oraz profilaktyki uzależnień zorganizowano szkolenia rekomendowane przez KBPN oraz Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, dodatkowo specjalistom zapewniono superwizję. Zrealizowano 48 godz. szkoleń, w których uczestniczyło 115 osób.

- Zagrożeni wykluczeniem społecznym lub wykluczeni są szczególnie narażeni na uzależnienia, dlatego Gdańsk wspierał Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta w prowadzeniu **Centrum Integracji Społecznej w Gdańsku**. Prowadzone w Centrum działania służyły reintegracji zawodowej i społecznej przez wspieranie w nabywaniu umiejętności zawodowych oraz szeroko rozumiane usamodzielnianie. Ważnym elementem było wykształcenie umiejętności racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami pieniężnymi.
- Pomoc osobom uzależnionym na zlecenie Miasta Gdańska świadczyła także **Miejska Poradnia Terapii Uzależnień i Współuzależnienia**, która w ramach działań zaplanowanych na lata 2016–2018 prowadziła **Dzienny Oddział Terapii Uzależnienia** od alkoholu, poradnię dla uzależnionych, poradnię dla członków rodzin z problemem alkoholowym, w tym dla osób współuzależnionych, dorosłych dzieci alkoholików, dzieci i młodzieży z rodzin alkoholowych, osób doświadczających przemocy. Prowadzone były także **konsultacje diagnostyczno-motywacyjne** dla klientów Pogotowia Socjalnego dla Osób Nietrzeźwych oraz działania mające na celu podnoszenie kwalifikacji zespołu terapeutycznego przez szkolenia i udział w superwizji oraz wsparcie i rozwój oferty terapeutycznej. W 2016 r. zrealizowano 6590 świadczeń zdrowotnych.
- Polski Związek Niewidomych z Okręgu Pomorskiego prowadził punkt informacyjno-konsultacyjny dla rodzin osób niewidomych i słabowidzących z terenu Gdańska zagrożonych przemocą i alkoholizmem.
- **Rodzinna Poradnia MONAR** świadczyła usługi służące zwiększaniu wiedzy i kompetencji osobistych rodziców, współmałżonków, dzieci, partnerów – osób współuzależnionych. Program był realizowany przez prowadzenie terapii indywidualnej dla osób współuzależnionych, terapii indywidualnej rodzin, poradnictwa dla młodzieży, rodziców, opiekunów i innych osób bliskich wobec uzależnionych, a także zajęć informacyjnych, edukacyjnych (indywidualnych i grupowych). Pomocą objęto 200 osób.
- **Redukcja szkód dla mieszkańców Gdańska** to program skierowany do osób uzależnionych: czynnie biorących narkotyki drogą iniekcji (w tym świadczących usługi seksualne), objętych programem leczenia substytucyjnego, a także żyjących z HIV. Działania obejmowały poradnictwo, edukację, informowanie, motywowanie do porzucenia nałogu, wymianę igieł i strzykawek, wydawanie prezerwatyw i środków opatrunkowych oraz opiekę pielęgniarską; prowadzone były także grupy wsparcia oraz telefon zaufania. Programem objęto 666 osób.
- Pomoc osobom zagrożonym uzależnieniem, eksperymentującym z różnymi substancjami i uzależnionym od narkotyków świadczona była również w projekcie **„Na pomoc użytkownikom narkotyków”** realizowanym przez poradnictwo, spotkania grup psychoedukacyjnych, terapeutycznych, zajęcia informacyjno-edukacyjne oraz telefon zaufania. Działaniami objęto 541 osób. W podobnej formule prowadzono projekt **„Na pomoc rodzinie”** dla bliskich tychże osób, z którego skorzystały 624 osoby.
- Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień w Gdańsku realizuje w latach 2016–2018 projekt **„Życie bez uwikłań. Profesjonalna pomoc dla bliskich osób uzależnionych od alkoholu”**. Z tej terapii dla rodzin, w których występuje problem alkoholowy, oraz dla dorosłych dzieci alkoholików skorzystało w 2016 r. 356 osób, a zrealizowano 1250 świadczeń zdrowotnych.
- Kobiety i dziewczęta doświadczające przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym mogły korzystać ze wsparcia w ramach **Projektu Terapeutyczno-Rozwojowego Nike**,

realizowanego przez Pomorską Fundację na rzecz Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego Nasza Przestrzeń. Projekt obejmował konsultacje psychotraumatologiczne, prawne oraz działanie grup terapeutycznych i rozwoju osobistego.

- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w 2016 r. realizował dwa projekty skierowane do rodzin: specjalistyczne, interdyscyplinarne poradnictwo dla rodzin, w których występują problemy alkoholowe, z dziećmi (objęło ono 10 takich rodzin) oraz pomoc psychologiczną dla bezdomnych matek zagrożonych problemem uzależnienia od substancji psychoaktywnych i przemocy w rodzinie (objęto nią 52 osoby).
- Wyjście z uzależnienia jest drogą trudną i skomplikowaną, która niejednokrotnie wymaga od osoby uzależnionej poukładania sobie życia na nowo, zmiany nawyków, środowiska, ponownego zakorzenienia, powrotu „normalności” codziennego życia, odbudowania i nawiązania nowych relacji społecznych. Służy temu szereg projektów o różnym stopniu złożoności i różnym charakterze, ale wspólnym celu, którym jest wyprowadzenie osoby uzależnionej z nałogu i udzielenie wsparcia w okresie, kiedy najbardziej jej potrzebuje. Programy tego typu mogą obejmować wsparcie w postaci mieszkania readaptacyjnego, poradnictwa, konsultacji, terapii indywidualnej i grupowej, interwencji kryzysowej, grup postterapeutycznych (np. kluby abstynenta), warsztatów umiejętności psychospołecznych, dofinansowania kursów i szkoleń (np. na prawo jazdy, kursy językowe i zawodowe), dofinansowania innych usług niezbędnych w codziennym funkcjonowaniu. W ramach niektórych programów świadczone jest także wsparcie rodzin osób uzależnionych. W tym obszarze wymienić można następujące projekty:
 - działalność Klubu Abstynenta „Przyszłość” oraz pomoc rehabilitacyjna i postterapeutyczna w 2016 r. (Stowarzyszenie Integracji Społecznej – Klub Abstynenta „Przyszłość”)
 - Katolickie Centrum Trzeźwości – Klub Abstynenta „Centrum” (Stowarzyszenie Katolickie Centrum Trzeźwości i Integracji Społecznej – Klub Abstynenta „Centrum”)
 - mieszkanie readaptacyjne (Stowarzyszenie Monar)
 - POSTTERAPIA – jak wytrwać (Stowarzyszenie Monar)
 - Następny Krok (Stowarzyszenie MONAR oraz Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień dla Dzieci i Młodzieży w Gdańsku).
- W ramach kluczowych działań Programu Operacyjnego Zdrowie Publiczne i Sport podjęto działania na rzecz podniesienia poziomu wiedzy przedstawicieli służb mundurowych, pracowników socjalnych, kuratorów, personelu medycznego oraz innych osób systemowo pośrednio lub bezpośrednio związanych z uzależnieniami w zakresie działań profilaktycznych, leczenia, terapii i redukcji szkód wśród osób zażywających środki psychoaktywne i uzależnionych od nich. Wskazać można następujące inicjatywy:
 - Współczesna narkomania – wiem więcej (Stowarzyszenie Praktyków Profilaktyki Społecznej)
 - Szkolenia dla personelu medycznego i służb mundurowych – VIII edycja (Towarzystwo Profilaktyki Środowiskowej MROWISKO)
 - Szkoła Animatorów Profilaktyki – XVII edycja (Towarzystwo Profilaktyki Środowiskowej MROWISKO).
- W minionym roku, po konsultacji z ekspertami, Zespołem Programu Operacyjnego Zdrowie Publiczne i Sport, środowiskiem osób pracujących z uzależnionymi, za zgodą

Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dokonano połączenia Programu Przeciwdziałania i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miasta Gdańska. Utworzono Wieloletni Ramowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miasta Gdańska na lata 2017–2020, który stanowi wyraz strategicznego planowania w mieście. Uzależnienia od alkoholu i narkotyków często występują razem, dlatego połączenie tych dwóch programów stwarza nowe możliwości dla prowadzonych działań na rzecz osób borykających się z nałogami.

Cel operacyjny II.4. Podniesienie jakości opieki medycznej.

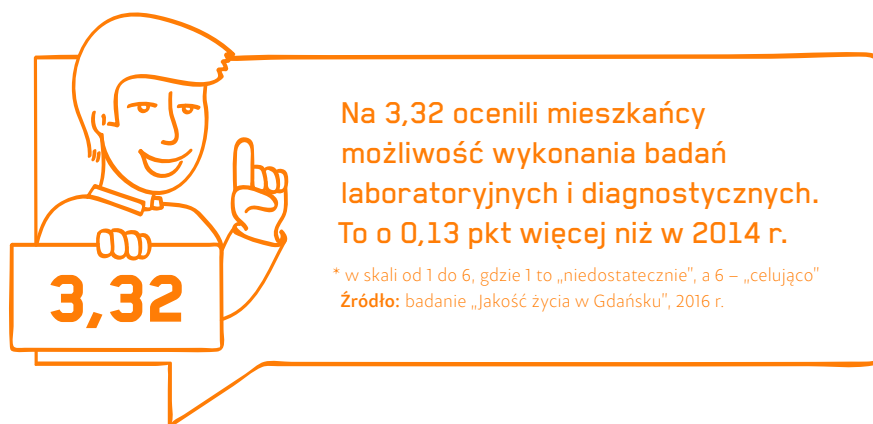
Podnoszenie jakości opieki medycznej w ramach Programu Operacyjnego Zdrowie Publiczne i Sport było prowadzone przede wszystkim przez działania wspierające i uzupełniające usługi medyczne.

- W 2016 r. oddano do użytku **Pogotowie Socjalne dla Osób Nietrzeźwych**, którego budowa kosztowała 4,3 mln zł. Celem istnienia placówki jest sprawowanie całodobowej opieki nad osobami nietrzeźwymi w sytuacji, gdy wymagają one opieki i izolacji z powodu stwarzania zagrożenia dla siebie lub bezpieczeństwa publicznego. Nietrzeźwym świadczone były usługi higieniczno-sanitarne oraz pierwsza pomoc. Ważnym elementem była także działalność profilaktyczna i poprzedzająca terapię; klientów motywowano do zmiany trybu życia, edukowano nt. zgubnego wpływu uzależnienia od alkoholu na zdrowie i życie człowieka, dokonywano wstępnej diagnozy problemu uzależnienia – co miało znamiona badania przesiewowego. Dodatkowo świadczone konsultacje i terapie dla uzależnionych i ich rodzin. W przypadku zdiagnozowania problemów zdrowotnych klienci byli kierowani do odpowiednich placówek medycznych.

ryc. 12. Pogotowie Socjalne dla Osób Nietrzeźwych; fot. Jerzy Pinkas

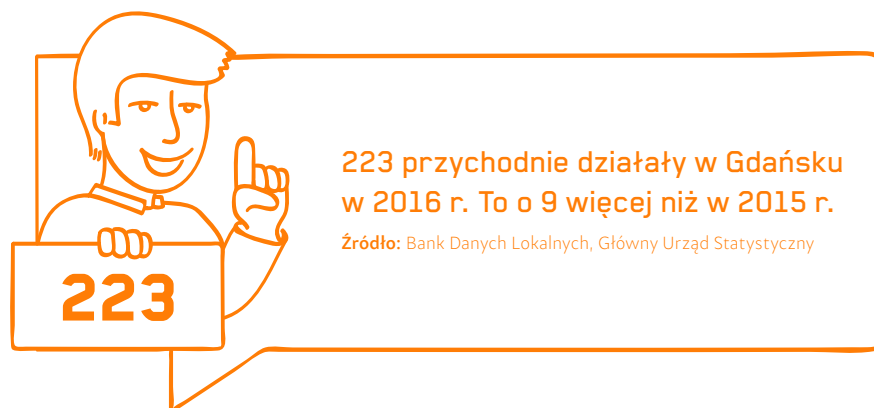
- W minionym roku zrealizowano projekt obejmujący **wielospecjalistyczne oddziaływania diagnostyczno-terapeutyczne dla dzieci z zaburzeniami neurorozwojowymi**, przejawiających trudności szkolne i wychowawcze. Świadczenia objęły usługi interdyscyplinarnej diagnozy psychiatrycznej, psychologicznej, pedagogicznej, logopedycznej, uzupełnionej zgodnie z potrzebami dziecka przez diagnozę specjalistów lekarzy: pediatry, neurologa, endokrynologa, dietetyka i innych, wedle potrzeby. Efektem programu są: indywidualny program wsparcia, poparty diagnozą specjalistów, świadczenie usług terapeutycznych dostosowanych do zidentyfikowanych potrzeb pacjentów przez psychiatrów, psychologów, psychoterapeutów, logopedów, terapeutów zajęciowych i innych specjalistów oraz prowadzenie pracy z rodziną – terapii rodzinnej, psychoedukacji, grup wsparcia.
- Osoby z zaburzeniami psychicznymi mogą liczyć na kompleksową opiekę medyczno-psychiatryczną, w której zakres wchodzi: świadczenia medyczne psychiatryczne, porady psychologiczne, terapie – indywidualna i grupowa – terapie uzależnień, ze szczególnym uwzględnieniem działań w środowisku pacjenta. W 2016 r. pomoc świadczonej 78 osobom. Wdrożono także nowy pilotażowy projekt „**Gdańsk Cię wspiera**” skierowany do osób z zaburzeniami psychotycznymi, afektywnymi, mających myśli samobójcze, będących w kryzysie psychicznym. W działaniach pilotażowych wzięły udział 44 osoby.

Powiązanie
z Programem
Operacyjnym
Infrastruktura

- Podmioty świadczące usługi medyczne mogą liczyć na **preferencyjne stawki najmu lokali** komunalnych, w których będzie prowadzona działalność lecznicza, lub użytkowanie lokalu na zasadzie użyczenia bez opłat za czynsz. Lokale, w których będzie prowadzona działalność lecznicza, są wynajmowane w trybie bezprzetargowym, w formie pisemnego konkursu – w drodze zbierania i wyboru ofert. Na koniec 2016 r. w Gdańsku wynajmowano w ten sposób 78 lokali; od 2 stycznia 2017 r. przez umowę użyczenia z lokalu korzysta także SPZOZ – Wojewódzkie Centrum Profilaktyki Uzależnień. W sumie na powyższych zasadach Gdańsk wynajmuje, wydzierżawia lub użycza 79 lokali o łącznej powierzchni 43,8 tys. m², w tym na zasadzie użyczenia – 1,4 tys. m². Upust w opłacie czynszowej dla tych podmiotów wynosi szacunkowo (licząc od średniej stawki czynszowej 28,19 zł) ok. 15,6 mln zł, a więc jest to kwota, którą Miasto Gdańsk wspiera placówki medyczne służące mieszkańcom.
- Na zlecenie Miasta Gdańska, w ramach Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2016–2023, Fundacja Oparcia Społecznego Aleksandry FOSA prowadziła punkt informacyjno-konsultacyjny zajmujący się wsparciem w zakresie zdrowia psychicznego. Punkt działał pod adresem: ul. Chopina 42. W ramach punktu prowadzona była infolinia, opracowywana i aktualizowana na bieżąco baza internetowa punktów pomocy

świadczących usługi w obszarze zdrowia psychicznego i rodzaju tych usług. Ponadto prowadzone były konsultacje z zakresu zaburzeń i chorób psychicznych, w tym nerwic, zaburzeń zachowania, ADHD, kryzysów rodzinnych, trudnych sytuacji wychowawczych. W 2016 r. przygotowano i opublikowano informator zawierający najważniejsze informacje o placówkach i usługach świadczonych w Gdańsku w obszarze zdrowia psychicznego. Przygotowano także akcję informacyjną przy wykorzystaniu plakatów z mapą punktów pomocy psychologicznej.

- Pomorskie Centrum Toksykologii zrealizowało program skierowany do osób, które ze względu na stan bezpośredniego zagrożenia życia wymagały leczenia w regionalnym ośrodku toksykologicznym. Uzależnionym znajdującym się w takiej sytuacji zagwarantowano wsparcie psychologiczne i motywacyjne w celu podjęcia przez nich terapii. W ramach działań prowadzono diagnozę problemową, psychiatryczną, interwencję kryzysową, psychoterapię, psychoedukację. W 2016 r. działaniami objęto 67 osób.
- Pomoc psychologiczną osobom uzależnionym w postaci świadczeń medycznych zleconych przez Miasto Gdańsk oferował także niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Poradnia Zdrowia Psychicznego we Wrzeszczu. Podmiot realizował następujące projekty:
 - **DDA – Dorosłość Dojrzałość Autonomia** (967 świadczeń),
 - **Trzeźwe spojrzenie** (228 świadczeń),
 - **Pod kontrolą** (228 świadczeń),
 - **Nie jesteś sam** (775 świadczeń),
 - **Podwójny Problem** (projekt dla osób, u których oprócz uzależnienia występują zaburzenia psychiczne; kompleksową opieką objęto 68 osób).
- Usługi medyczne z zakresu terapii uzależnień świadczone także w projekcie **Psycho-terapia Nowy Port** (zrealizowano 523 świadczenia) oraz w programie zdrowotnym uzupełniającym podstawowe świadczenia zdrowotne realizowanym przez Gdańskie Centrum Zdrowia Sp. z o.o. (zrealizowano 223 świadczenia).
- Projekt „**Daj sobie szansę**” realizował Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Ośrodek Terapii i Profilaktyki Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia. Zagwarantowano dostęp do pomocy specjalistycznej: psychologicznej, terapeutycznej i medycznej, terapii indywidualnej, psychoterapii osób uzależnionych od alkoholu, programów ograniczania picia alkoholu, rehabilitacji i postterapii dla osób uzależnionych od alkoholu, psychoterapii współuzależnienia, pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób z syndromem DDA. W 2016 r. zrealizowano łącznie 2076 świadczeń zdrowotnych.

- Szeroką ofertę wsparcia psychologicznego dla gdańszczyzan i ich rodzin przygotował również Gdański Ośrodek Pomocy Psychologicznej dla Dzieci i Młodzieży; w przypadku problemu uzależnień świadczona była specjalistyczna pomoc psychologiczna w postaci konsultacji i psychoterapii indywidualnej, porad psychologicznych i porad pracownika socjalnego, z której skorzystało 1477 osób. Dodatkowo realizowano rodzinne konsultacje i sesje terapeutyczne. Prowadzono specjalny projekt obejmujący opieką dzieci w przeszłości wykorzystywane seksualnie; w programie uczestniczyli także rodzice lub opiekunowie, co pozwoliło wspólnie zmierzyć się ze wspomnieniem traumatycznych przeżyć.
- W 2016 r. zrealizowano zakup wysokiej klasy, przenośnego aparatu USG Logiq BT12 wraz z wyposażeniem, który przekazano stowarzyszeniu Neurochirurgia Pomorska.

KOMENTARZ KOORDYNATORA PROGRAMU OPERACYJNEGO

Rok 2016 był pierwszym okresem wdrożenia Programu Operacyjnego Zdrowie Publiczne i Sport w ramach Strategii Rozwoju Miasta 2030, a ponieważ duża część założonych wskaźników rezultatu znacznie wykracza poza horyzont jednego roku, trudno uchwycić mierzalne rezultaty podjętych działań odnoszące się bezpośrednio do potencjału zdrowotnego mieszkańców.

W 2016 r. podjęto jednak liczne działania wpisujące się w cele operacyjne:

- zwiększanie wiedzy dotyczącej wpływu stylu życia i warunków środowiskowych na zdrowie, co w efekcie kształtuje postawę prozdrowotną i przejawia się wyborem zachowań służących zdrowiu;
- promocja aktywności fizycznej jako, integrującego inne zachowania zdrowotne, pozytywnego miernika zdrowia i wyznacznika jakości życia;
- zwiększenie efektywności programów profilaktyki chorób i uzależnień służących skutecznemu eliminowaniu czynników ryzyka rozwoju chorób i wczesnemu podejmowaniu leczenia;
- podniesienie jakości opieki medycznej przez komplementarne (w miarę możliwości Miasta) wsparcie usług zdrowotnych finansowanych ze środków NFZ, służące niwelowaniu nierówności w zdrowiu i efektywności leczenia.

„duża część założonych wskaźników rezultatu znacznie wykracza poza horyzont jednego roku”

Dzięki podjętym działaniom należy spodziewać się u mieszkańców Miasta Gdańska przyrostu średniej długości życia i lat przeżytych w zdrowiu, co stanowi nadrzędny cel Programu Operacyjnego Zdrowie Publiczne i Sport.

Wyzwania w najbliższych latach dotyczyć będą:

- identyfikacji i wdrażania skutecznych mechanizmów wykorzystania przez mieszkańców Miasta Gdańska stale rozwijającej się infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i przestrzeni publicznej – jako narzędzia budowania potencjału zdrowia i wysokiej jakości życia;
- identyfikacji i wdrażania działań służących aktywizacji osób w wieku poprodukcyjnym oraz wysokiej jakości opieki nad osobami starszymi – jako wyniku przemian demograficznych i społecznych;
- wdrażania efektywnych mechanizmów współpracy międzysektorowej i wieloinstytucjonalnej – jako wyniku strategii zadaniowego rozwiązywania *złożonych problemów zdrowia publicznego i rozwoju społecznego*.

Marek Jankowski
dyrektor Gdańskiego Ośrodka Promocji Zdrowia

WSKAŹNIKI REALIZACJI CELÓW OPERACYJNYCH

Cel operacyjny	Nazwa wskaźnika	2012	2013	2014	2015	2016
Cel II.1. Zwiększenie wiedzy dotyczącej wpływu stylu życia i warunków środowiskowych na zdrowie.	II.1.a. Odsetek mieszkańców niepalących papierosów i e-papierosów. <i>Odsetek respondentów, którzy udzielili odpowiedzi negatywnej na pytania: „Czy pali Pan(i) papierosy?” oraz „Czy pali Pan(i) e-papierosy?”</i> <i>Źródło: badanie „Jakość życia w Gdańsku”, 2016 r.</i>	●	●	●	●	68,77
	II.1.b. Odsetek mieszkańców podejmujących odpowiednią dla zachowania zdrowia aktywność fizyczną. <i>Odsetek respondentów, których odpowiedzi w bloku pytań dotyczących aktywności fizycznej spełniały kryteria określone w normie Światowej Organizacji Zdrowia dotyczącej aktywności fizycznej zalecanej dla zachowania zdrowia. Norma określa minimalny czas wysiłku fizycznego na co najmniej 150 min umiarkowanego lub 75 min intensywnego wysiłku tlenowego w tygodniu lub równoważność tego czasu</i> <i>Źródło: badanie „Jakość życia w Gdańsku”, 2016 r.</i>	●	●	●	●	76,5
	II.1.c. Odsetek mieszkańców oceniających pozytywnie swój dobrostan psychiczny. <i>Odsetek respondentów, którzy udzielili odpowiedzi „zdecydowanie tak” oraz „raczej tak” na pytanie: „Czy uważa Pan(i) siebie za osobę szczęśliwą?”</i> <i>Źródło: badanie „Jakość życia w Gdańsku”, 2016 r.</i>	●	●	●	●	83,04
	II.1.d. Odsetek mieszkańców z prawidłową masą ciała. <i>Odsetek respondentów (powyżej 18 r.ż.), którzy zadeklarowali wzrost i wagę klasyfikującą ich wskaźnik masy ciała (BMI – Body Mass Index) w przedziale 18,5–24,99</i> <i>Źródło: badanie „Jakość życia w Gdańsku”, 2016 r.</i>	●	●	●	●	51,4

Cel operacyjny	Nazwa wskaźnika	2012	2013	2014	2015	2016
Cel II.2. Zwiększenie udziału mieszkańców miasta w kulturze fizycznej.	II.2.a. Dostępność obiektów sportowych w ocenie mieszkańców.	●	●	●	●	3,12
	<i>Średnia ocen respondentów w skali 1–6 (gdzie 1 – ocena niedostateczna, a 6 – celująca) na pytanie: „Jak ocenia Pan(i) dostępność infrastruktury sportowej?”</i>					
	<i>Źródło: badanie „Jakość życia w Gdańsku”, 2016 r.</i>					
	II.2.b. Jakość infrastruktury sportowej w ocenie mieszkańców.	●	●	●	●	3,44
	<i>Średnia ocen respondentów w skali 1–6 (gdzie 1 – ocena niedostateczna, a 6 – celująca) na pytanie: „Jak ocenia Pan(i) jakość infrastruktury sportowej?”</i>					
	<i>Źródło: badanie „Jakość życia w Gdańsku”, 2016 r.</i>					
II.2.c. Odsetek mieszkańców podejmujących aktywność fizyczną ukierunkowaną na wynik i osiągnięcia sportowe.	●	●	●	●	14,63	
<i>Odsetek respondentów, którzy udzielili odpowiedzi pozytywnej na pytanie: „Czy podejmuje Pan(i) aktywność fizyczną ukierunkowaną na wynik i osiągnięcia sportowe (wyczynowo lub amatorsko)?”</i>						
<i>Źródło: badanie „Jakość życia w Gdańsku”, 2016 r.</i>						
II.2.d. Liczba osób ćwiczących w klubach sportowych w przeliczeniu na tysiąc mieszkańców.	13,97	●	15,15	●	18,73	
<i>Źródło: Główny Urząd Statystyczny</i>						
II.2.e. Liczba trenerów i instruktorów sportowych w klubach sportowych w przeliczeniu na tysiąc mieszkańców.	0,88	●	0,78	●	1,01	
<i>Źródło: Główny Urząd Statystyczny</i>						
II.2.f. Atrakcyjność oferty imprez i wydarzeń sportowych w mieście w ocenie mieszkańców.	4,59	●	3,46	●	3,68	
<i>Średnia ocen respondentów w skali 1–6 (gdzie 1 – ocena niedostateczna, a 6 – celująca) na pytanie: „Jak ocenia Pan(i) atrakcyjność oferty imprez i wydarzeń sportowych w mieście?”</i>						
<i>Źródło: badanie „Jakość życia w Gdańsku”, 2016 r.</i>						

Cel operacyjny	Nazwa wskaźnika	2012	2013	2014	2015	2016	
Cel II.3. Podniesienie efektywności programów profilaktyki chorób i uzależnień.	II.3.a. Liczba mieszkańców w grupie wiekowej 40–60 lat leczących się z powodu cukrzycy typu II w przeliczeniu na tysiąc mieszkańców.	43,66	42,09	40,97	38,47	●	
	<i>Źródło: opracowanie WPG na podstawie danych Narodowego Funduszu Zdrowia – Pomorski Oddział Wojewódzki w Gdańsku</i>						
	II.3.b. Liczba mieszkańców w grupie wiekowej 40–60 lat leczących się z powodu chorób układu krążenia w przeliczeniu na tysiąc mieszkańców.	357,98	348,7	335,65	308,1	●	
	<i>Źródło: opracowanie WPG na podstawie danych Narodowego Funduszu Zdrowia – Pomorski Oddział Wojewódzki w Gdańsku</i>						
	II.3.c. Liczba mieszkańców w grupie wiekowej 40–60 lat leczących się z powodu chorób nowotworowych w przeliczeniu na tysiąc mieszkańców.	31,47	31,22	31,18	31,58	●	
<i>Źródło: opracowanie WPG na podstawie danych Narodowego Funduszu Zdrowia – Pomorski Oddział Wojewódzki w Gdańsku</i>							
	II.3.d. Odsetek mieszkańców palących papierosy i e-papierosy.						
	Odsetek respondentów, którzy udzielili odpowiedzi pozytywnej na pytania: „Czy pali Pan(i) papierosy?” oraz „Czy pali Pan(i) e-papierosy?”	●	●	●	●	31,23	
<i>Źródło: badanie „Jakość życia w Gdańsku”, 2016 r.</i>							
	II.3.e. Odsetek mieszkańców oceniających negatywnie swój dobrostan psychiczny.						
	Odsetek respondentów, którzy udzielili odpowiedzi „zdecydowanie nie” oraz „raczej nie” na pytanie: „Czy uważa Pan(i) siebie za osobę szczęśliwą?”	●	●	●	●	7,40	
<i>Źródło: badanie „Jakość życia w Gdańsku”, 2016 r.</i>							

Cel operacyjny	Nazwa wskaźnika	2012	2013	2014	2015	2016
	<p>II.3.f. Odsetek mieszkańców o nadmiernej masie ciała.</p> <p>Odsetek respondentów (powyżej 18 r.ż.), którzy zadeklarowali wzrost i wagę klasyfikującą ich wskaźnik masy ciała (BMI – Body Mass Index) powyżej 24,99</p> <p>Źródło: badanie „Jakość życia w Gdańsku”, 2016 r.</p>	●	●	●	●	45,43
	<p>II.3.g. Odsetek mieszkańców wykazujących niską aktywność fizyczną.</p> <p>Odsetek respondentów, których odpowiedzi w bloku pytań dotyczących aktywności fizycznej nie spełniły kryteriów określonych w normie Światowej Organizacji Zdrowia dotyczącej aktywności fizycznej zalecanej dla zachowania zdrowia. Norma określa minimalny czas wysiłku fizycznego na co najmniej 150 min umiarkowanego lub 75 min intensywnego wysiłku tlenowego w tygodniu lub równoważność tego czasu</p> <p>Źródło: badanie „Jakość życia w Gdańsku”, 2016 r.</p>	●	●	●	●	23,5
	<p>II.3.h. Odsetek mieszkańców pijących ryzykownie.</p> <p>Odsetek respondentów, których odpowiedzi dotyczące spożycia alkoholu spełniły kryteria określone w normie Światowej Organizacji Zdrowia dotyczącej „picia ryzykownego”. Norma określa maksymalne dzienne dawki alkoholu wynoszące 40 g alkoholu dziennie dla mężczyzn (nie więcej niż 200 g w tygodniu) i ok. 20 g alkoholu dziennie dla kobiet (nie więcej niż 100 g w tygodniu), przy 2 dniach abstynencji w tygodniu</p> <p>Źródło: Wzorce konsumpcji alkoholu, 2015 r.</p>	●	●	●	●	15,9
	<p>II.3.i. Odsetek mieszkańców korzystających z substancji psychoaktywnych innych niż kofeina, nikotyna, alkohol.</p> <p>Odsetek respondentów, którzy udzielili twierdzącej odpowiedzi na przynajmniej jedno z następujących pytań: „Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zażywał(a) Pan(i) jakiś lek, wydawany bez recepty w celu odurzenia, poprawy samopoczucia lub zwiększenia aktywności?” oraz „Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy używał(a) Pan(i) marihuany?”</p> <p>Źródło: Diagnoza problemu narkotyków i narkomanii, 2015 r.</p>	●	●	●	●	9,7

Cel operacyjny	Nazwa wskaźnika	2012	2013	2014	2015	2016
Cel II.4. Podniesienie jakości opieki medycznej.	II.4.a. Dostępność lekarzy pierwszego kontaktu w ocenie mieszkańców.	3,43	●	3,49	●	3,67
	<i>Średnia ocen respondentów w skali 1–6 (gdzie 1 – ocena niedostateczna, a 6 – celująca) na pytanie: „Jak ocenia Pan(i) dostępność lekarzy pierwszego kontaktu?”</i>					
	<i>Źródło: badanie „Jakość życia w Gdańsku”, 2016 r.</i>					
	II.4.b. Dostępność lekarzy specjalistów w ocenie mieszkańców.	2,44	●	2,52	●	2,63
	<i>Średnia ocen respondentów w skali 1–6 (gdzie 1 – ocena niedostateczna, a 6 – celująca) na pytanie: „Jak ocenia Pan(i) dostępność lekarzy specjalistów?”</i>					
<i>Źródło: badanie „Jakość życia w Gdańsku”, 2016 r.</i>						
II.4.c. Możliwość wykonania badań laboratoryjnych i diagnostycznych w ocenie mieszkańców.	3,12	●	3,19	●	3,32	
<i>Średnia ocen respondentów w skali 1–6 (gdzie 1 – ocena niedostateczna, a 6 – celująca) na pytanie: „Jak ocenia Pan(i) możliwość wykonania badań laboratoryjnych i diagnostycznych?”</i>						
<i>Źródło: badanie „Jakość życia w Gdańsku”, 2016 r.</i>						
II.4.d. Dostępność pomocy medycznej w nocy, w weekendy i święta w ocenie mieszkańców.	2,93	●	2,82	●	2,99	
<i>Średnia ocen respondentów w skali 1–6 (gdzie 1 – ocena niedostateczna, a 6 – celująca) na pytanie: „Jak ocenia Pan(i) dostępność pomocy medycznej w nocy, w weekendy i święta?”</i>						
<i>Źródło: badanie „Jakość życia w Gdańsku”, 2016 r.</i>						
II.4.e. Dostępność usług stomatologicznych w ocenie mieszkańców.	3,00	●	3,00	●	3,07	
<i>Średnia ocen respondentów w skali 1–6 (gdzie 1 – ocena niedostateczna, a 6 – celująca) na pytanie: „Jak ocenia Pan(i) dostępność usług stomatologicznych?”</i>						
<i>Źródło: badanie „Jakość życia w Gdańsku”, 2016 r.</i>						

● brak danych lub zjawisko nie występowało

NOTATKI

Zespół ds. Koordynacji i Ewaluacji

Programów Operacyjnych:

Katarzyna Drozd-Wiśniewska

Marcin Hrynkiewicz

Żaneta Kucharska

Michał Miguła

Robert Wójcik

Jacek Zabłotny

Bożena Żmijewska

Wydawca:

Urząd Miejski w Gdańsku

ul. Nowe Ogrody 8/12

80-803 Gdańsk

www.gdansk.pl/strategia

Gdańsk 2017

Dokument „Gdańsk Programy Operacyjne 2023” przyjęty został
Uchwałą nr XVII / 514 / 15 Rady Miasta Gdańska
z dnia 17 grudnia 2015 roku